

PATOLOGI- SYSTEMETS SANDE PIONERER

Dybt inde i hjertet af Scandinavian Center i Aarhus, for foden af en uendelig trappe, midt på en meget lang kontorgang, finder vi dem. Hjernebagerne bag det enestående danske patologi-system. At udvikle og perfektionere dette system har været deres mission i årtier, og de er tilsyneladende ikke blevet trætte af det endnu, tværtimod.

Patologisystemet er i dag en del af den globale koncern, CGI, og det er i deres Aarhusianske hovedkvarter, vi finder Bjarne Andersen (sundhedsfaglig konsulent) og Ivan Christensen (forretningsarkitekt) samt deres lille effektive team.

I var med til at skabe systemet for "100 år" siden. Hvorfor sidder I stadig her og arbejder med det?

"Haha" griner Bjarne "Det spørger vi også os selv om, men det må jo være, fordi det er spændende. Jeg har selv arbejdet som bioanalytiker på Aalborg og Skive Sygehus i mange år og kender derfor arbejdsgangene indefra, men jeg ved også, hvornår noget IKKE fungerer. Og det gjorde afløseren til "Det røde Systems patologi-system", ikke. Patologiafdelingen i Aalborg var med i udviklingen. Vi var kørt fast og havde brug for et nyt system, men det ved Ivan alt om, for på det tidspunkt arbejdede han selv på B-Datas bud på et patologi-system. Her var strategien, at funktionerne skulle følge med IT-udviklingen, hvor især PC'eren var ved at ændre verden. B-Data er i mellemtiden blevet til CGI.

Hvornår kom gennembruddet?

"Det kom i midten af 90'erne, hvor især Sønderborg, Rigshospitalet og Hvidovre var trætte af den centrale styring af alle systemændringer. Nu var det tid til at skabe en decentral løsning, hvor man ikke skulle forelægge enhver kommandering centralt, hvilket førte til et offentligt udbud. Vi meldte straks at ville byde ind på opgaven, men systemet var jo endnu ikke helt færdig-udviklet, så vi knoklede for at sige det lige ud "røven ud af bukserne" i et år med 4-5 folk på

opgaven konstant. Vi blev lige akkurat færdige til tiden og vandt udbuddet. Alle var glade, men nu manglede der jo så bare en central database til al den information, som systemet kunne generere. Her tog nogle kvikke hoveder på Hvidovre initiativet til at skabe Patobank, som vores system er fuldstændig integreret med".

"Jeg fik en del af opgaven med implementering af B-Data systemet på Aalborg Sygehus," siger Bjarne. "Med mit arbejde som bioanalytiker mødte jeg jo hele tiden ting ved systemet, der kunne forbedres el. ændres lidt, hvilket jeg gjorde B-Data opmærksom på. Jeg underviste dem nærmest i en bioanalytikers hverdag, men så snart jeg havde "oplært" en af deres konsulenter, kom der en ny. Det blev jeg træt af, hvorfor jeg ringede til dem og spurgte, om de ikke kunne tænke sig at ansætte en mere stabil arbejdskraft. Det kunne de. Og jeg har holdt løftet om at være stabil, for i år har jeg 10 års jubilæum".

Hvad er jeres arbejdsfunktioner så i dag?

"Jamen, vi har i virkeligheden nøjagtig samme arbejdsfordeling som dengang" griner Ivan. "Bjarne sidder med telefonen og taler med brugerne. Hører, hvor der er uklarheder i systemet, får idéer til ændringer og nye funktioner".

"Ja, og så råber jeg hen over gangen til Ivan og får ham til at lave det. Han er jo teknikeren, og ham der løser problemerne", supplerer Bjarne.

Ud over Ivan og Bjarne består teamet af bl.a. Susanne, der var med til at undervise og udrulle systemet de første steder. Susanne, der er konsulent, underviser og tester af systemet, samt sørger for at holdet tager sin egen medicin. Sammen med projektlederen Marianne står hun nemlig for internt arbejdsflow, sagsstyring og effektivitet.

Systemet må have udviklet sig enormt siden starten?

"Det har det helt sikkert", siger begge. "Idéen var jo at skabe et system, der kunne skabe et godt workflow samt registrere data til brug for bl.a. optimering af arbejdsprocesser og ikke mindst forskning".

Men stadig flere avancerede funktioner er kommet til i tidens løb. Muligheden for at scanne strekkoder har reduceret antallet af fejl og lettet arbejdet betragteligt. Senere er f.eks. talegeni- velse kommet til i samarbejde med Max Manus, så lægen kan beskrive sine vurderinger mundt- ligt samtidig med håndtering og undersøgelse af prøven. Systemet oversætter det så til skrift og lægger vurderingen ved sagen. *Forsættes...*

Øg hvordan ser fremtidens patologiesystem så ud?

”Ja, nu handler det jo mere end nogensinde om effektivisering og kortere svartider. Der er derfor bl.a. stor fokus på automatisering af analyser ved hjælp af billeder. Man tager billeder af prøverne, og lader systemet analysere dem på baggrund af enorme mængder data - en teknologi, som naturligvis allerede er fuldt integreret i systemet. Selve analysedelen leveres af Visiopharm.

Men også inden for molekylær patologien er nye maskiner, der kan analysere automatisk og sende data ind i patologiesystemet, kommet til. Det vil selvfølgelig øge effektiviteten og frigøre arbejdskraft til andre processer.

Et nyt buzz word er Medical Intelligence. Her har vi sammen med Patobank og en ekstern leverandør udviklet kvalitetsrapporter, der baserer sig på patologi data og et pointsystem, hvor man efter at have monitoreret arbejdsgange fysisk på afdelingerne, tildeler et antal point til den enkelte arbejdsproces i forhold til funktion/ medarbejder. På den måde kan man visualisere arbejdsgangene og bl.a. allokere ressourcer på baggrund af point”.

Har I egentlig nogle konkurrenter?

”Ja, der er nogle internationale udbydere, men vi tror ikke, de ser Danmark som et ret interessant område, da det er så lille og standardiseret på en måde, de ikke kender. Vi kan imidlertid tilbyde et åbent system, som kan arbejde sammen med

enhver producent, og det er en kæmpe fordel, når hospitalerne skal vælge. I dag spørger næsten alle hospitaler, om deres nye maskiner kan integreres i patologiesystemet, inden de køber. I det hele taget har vi et super forhold til producenterne,” slutter Ivan af, ”ikke mindst til Axlab. Sammen skaber vi mange integrerede løsninger, da vi i sidste ende jo har en fælles interesse i at gøre arbejdet på patologi afdelingerne så behageligt og effektivt som muligt samt sikre kvaliteten af diagnoser og registrerede data”.

Ivan, Susanne, Bjarne og Marianne

MØD DPAS' NYE ANSIGT

Der sker ting og sager på Rigshospitalet for tiden. Ikke alene er gravemaskiner og kraner ved at vende op og ned på hele området, men også i den gamle Teilumbygning er nye tider på vej. Her sidder nemlig DPAS nyvalgte forkvinde, Eva Løbner Lund, klar til at tage fat på fremtiden.

Efter 10 år som forsker og underviser på Københavns Universitet gik Eva Løbner Lund i gang med at specialisere sig inden for det felt, hun altid havde interesseret sig for, neuropatologien. Et uddannelsesforløb der for få år siden førte til stillingen som overlæge, Ph.d. på Rigshospitalet. Med det job skulle der jo være rigeligt at se til, så vi spurgte, hvordan DPAS kom ind i billedet. ”Grunden til, jeg blev spurgt, var nok, at jeg i sin tid under min uddannelse var med til at starte Foreningen af Yngre Patologer (FYPA). Jeg syntes, der var brug for en ny forening, som

kunne fokusere på uddannelsen, og det kunne FYPA på en anden måde end DPAS, fordi alle vores medlemmer jo selv var midt i den. Efter oprettelsen blev FYPA en selvstændig forening under DPAS, og som formand kom jeg med i DPAS' bestyrelse, så jeg kom ikke helt udefra i den sammenhæng”.

Hvad fik dig til at sige ja?

”Jamen, det er et både vigtigt, sjovt og spændende arbejde. Jeg sidder jo i en forening, der kan være med til at påvirke sundhedsvæsenet. Faktisk modtog jeg lige i dag en email fra Sundhedsstyrelsen, hvor man beder om vores vurdering af nogle retningslinjer for kvalitetsmåling inden for patologien. Her og mange andre steder bliver vores ekspertise brugt, og vi bliver hørt. Bl.a. udpeger vi eksperter til de mange forskellige grupper, der varetager offentlige opgaver som f.eks. store screeninger og kræftbehandlingsforløb.

Også uddannelse og efteruddannelse er en af de helt store opgaver. Her vil jeg arbejde for at holde fast i den meget høje kvalitet, vi har tradition for. Og så er det os, der i samarbejde med skiftende patologi afdelinger arrangerer det store årsmøde, hvor vi sammensætter det videnska-

belige program og skaber et forum, hvor man kan dele erfaringer og mødes uformelt på tværs af afdelinger over hele landet”.

Mission: Molekylær patologi

Da vi spørger Eva, hvordan hun især gerne vil være med til at forme fremtiden som formand, kommer svaret hurtigt:

”For mig er noget af det vigtigste at få sat endnu mere fokus på de nyere teknikker inden for molekylærpatologien. Her vil jeg gerne have, at DPAS bliver en stærk driver i udviklingen, for det er et område, vi har mere forstand på end de fleste. Jeg ser gerne, at molekylærpatologien bliver en naturlig del af det samlede svar, når vi skal vurdere den mest relevante behandling. Ikke som en erstatning for de analysemetoder vi anvender nu, men som et uundværligt supplement for at skabe bedre resultater. Det skal vi som patologer være klare til – og tage en rolle i”.

Og at Eva Løbner Lund sammen med DPAS kommer til at spille en stor rolle i dansk patologi, er vi slet ikke i tvivl om, da vi igen forcerer jordbunkerne på vej ud.

DPAS-formand Eva Løbner Lund

KALENDER

5.-9.
SEP.

27th European Congress of Pathology. Beograd, Serbien

16.-21.
SEP.

HPV 2015 Congress. Lissabon, Portugal

20.-23.
SEP.

39th European Congress of Cytology. Milano, Italien

16.-21.
SEP.

HPV 2015 Congress. Lissabon, Portugal

23.-24.
SEP.

Labdays Aarhus

MØD LABMED'S JYSKE FÆTTER

LabDays: 23. - 24. september, Scandinavian Congress Center i Aarhus

LabMed har i mange år været en Københavnerbegivenhed med tilrejsende fra hele landet, men nu tager den store udstilling selv rejsen over broerne og introducerer LabDays i Jylland. Vi er selvfølgelig med fra start og glæder os. Den nye salgsmesse for Laboratorietechnik afvikles fast i de ulige år, mens CPH LabMed tager sig af de lige numre.